

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRI
URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI

ANALIZNING NOSTANDART MASALALARINI YECHISH

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:

500 000 – Tabiiy fanlar,
matematika va statistika
540 000 – Matematika va statistika

Ta'lim sohasi:

60540100 – Matematika

Ta'lim yo'nallishi:

Urganch – 2024

Mazkur o'quv dastur Urganch davlat universiteti kengashining 2024-yil
 "19" -chayagi 11-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

O'quv ishlari bo'yicha prorektor:

S.U.Xodjaniyazov

Akademik faoliyat va registrator
 departamenti:

G.R. Matlatipov

Mazkur o'quv dastur "Fizika-matematika" fakulteti Kengashining 2024-yil
19-chayagi yig'ilishiда muhokama qilinib, tasdiqlash uchun tavsiya
 etilgan. (q-sonli bayonnomma).

Fizika-matematika fakulteti
 dekanini:

J.U. Xujamov

Mazkur o'quv dastur "Matematik tahlil" kafedrasining 2024-yil 19,
06.10.24 dagi yig'ilishiда muhokama qilinib, tasdiqlash uchun tavsiya etilgan
 (q-sonli bayonnomma).

Fan/modul kodi ANMB365	O'quv yili 2024-2025	Senestr 4	ECTS – Kreditlar 15
Fan/modul turi Taufov fan	Ta'lim tili O'zbek	Hafadagi dars soatları	
Fanning nomi Analizing nostandart	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1. I. Fanning mazmuni			
Analizing nostandart masalarini yechish, matematik analizing klassik usullar bilan yechiladigan masalariga bag'ishlangan bo'lib, yuqoridaq talablariga javob bergen holda, talabalarning mustaqil mushohada qilish qobiliyatini shakillantirishga, ijodiy fikrlash qobiliyatini oshirishiga ko'mak beradi.			
Fanni o'qitishdan maqsad – bo'lajak matematika o'qituvchilariga matematikadan masala va misol yechish jarayonini o'gartish bilan birga ularning kelajakdagi ish faoliyatlarida amaliy ahamiyat kasb etuvchi matematik bilim, ko'nikma va malakalarni shakillantirish va rivoylatirishdan iborat.			
Fanni vazifasi – talabalariga umumiy o'rta ta'lim mifik, akademik liseylarda qaratayotgan yechilishi murakkabroq matematik masalalarni, ularni yechilish usullarini chiqurroq o'rgatish, talabalarda matematik masalalar yechish bo'yicha umumlashgan ko'nikma va malakalarni shakillantirish va rivoylatirishdan iborat.			
II. Asosiy nazoriy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)			
II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:			
1-mavzu. Algebraik ifodalarda shakl almashtirishlar.			
2-mavzu. Mantiqiy masalar.			
3-mavzu. Matematik induksiya metodi.			
4-mavzu. Tenglamalar va tengsizliklar sistemasi.			
5-mavzu. Diafant tenglamalari.			
6-mavzu. Trigonometrik ifodalarda ayniy almashtirishlar.			
7- mavzu. Sonli ketma-ketliklar va ularning limiti.			
8- mavzu. Differensial hisobning asosiy teoremlari va ularning tadbiqlari.			
9- mavzu. Funksiya hoslasi va uning tadbiqlari.			
10- mavzu. Koshi tengsizligi va uning tadbiqlari.			
11- mavzu. Funksional tenglamalar.			
12- mavzu. Kombinatorika elementlari.			
13- mavzu. Aniq va xosmas integrallarni hisoblash.			

15-mavzu. Integral hisoblashning geometrik tadbiqlari.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsya etiladi:

- 1. Algebraik ifodalarda shakl almashtirishlarga doir misollar.
- 2. Mantiqiy masalalarga doir misollar.
- 3. Matematik induksiya metodiga doir misollar.

- 4. Tenglamalar va tengsizliklarning sistemasiga doir misollar.
- 5. Diafant tenglamalariiga doir misollar.
- 6. Trigonometrik ifodalarda ayniy almashtirishlar.
- 7. Sonli ketma-ketliklarga doir misollar.

- 8. Differensial hisobning asosiy teoremlari va ularning tadbiqlari.
- 9. Funksiya hosilasi va uning tadbiqlariga doir misollar.

- 10. Koshi tengsizligi va uning tadbiqlari.
- 11. Funksiyalarni tafsirlashda zamonaviy pedagogik jihatdan auditoriyada bir akademik guruhga bitta professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur.

IV. Mustaqil ta'llim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'llim uchun tavsuya etiladi qan mazvular:

1. Tenglama. Tenglamalarni sistemasiga doir misol va masalalar yechish.
2. Arifmetik va geometrik progressiyalarga doir misol va masalalar yechish.
3. Mantiqiy masalalarga doir misol va masalalar yechish.
4. Koshi tengsizligi va uning turli xil isbotlariiga doir misol va masalalar yechish.
5. Koshi tengsizligining tadbiqlariga doir misol va masalalar yechish.
6. Funksiya hosisasining ba'zi tenglama va tengsizliklarga tadbig'iga doir misol va masalalar yechish.
7. Kombinatorika va Nyuton binomiga doir misol va masalalar yechish.
8. Matematik induksiya metodi tadbig'iga doir misol va masalalar yechish.
9. Sonlar ketma-ketligi tadbig'iga doir misol va masalalar yechish.
10. Sonli ketma-ketliklarning limiti tadbig'iga doir misol va masalalar yechish.
11. Darajaning oxigi raqamini topish tadbig'iga doir misol va masalalar yechish.

3. V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

- Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:
  - yuqori taribli determinantlarni, cheklari va cheksiz yig'indilarni hisoblashda va integral hisobda rekurrent formulalarining qo'llanilishiga doir *tasavvur va bilingga ega bo'lishi;*

- ketma-ket yaqinlashish (iteratsiya) usulining ketma-ketlik limitlarini hisoblashda, transsident tenglamalarni va chiziqli tenglamalar sistemalarini yechishda qo'llanilish *ko'nikmalariga ega bo'lishi;*
- talaba nazarli bilimlarni puxta o'zlashtirgan bo'lishi, mavzularning mohiyatini tushungan bo'lishi va amaliy masalalarni yechishda nazarli ma'lumotlarni tadbiq eta bilish malakasiga *ega bo'lishi kerak.*

<p>4. VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seinarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlashi; • taqidotlarni qilish;
<p>5. VII. Kreditarlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazary va uslubiy tushunchalarini to'la o'zlashtirish, kichik amaly masalalarini yechha olish, mustaqil ravishda metodlar, strukturalar yaratma olish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshirilqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.</p>
<p>6. VIII. Asosiy adabiyotlar</p> <p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Демидович Б.П. Сборник задач и упражнений по математическому анализу. Москва, «Наука», 1972. 2. Демидович Б.П., И.А.Маран. Основы вычислительной математики. Москва, «Физматиз», 1963. 3. Фийчаков П.Ф. Численные и графические методы прикладной математики. Киев, «Наукова думка», 1970. 4. Проскуриков И.В. Сборник задач по линейной алгебре. Москва, «Наука», 1978. 5. Грудников А.П., Брычков Ю.А., Марчев О.И. Интегралы и ряды. Москва, «Наука», 1981. 6. В.Абдуллаев, R.Boitrov, R.Madrahimov, Matematik analizning klassik usullar bilan yechiladigan masalalari(uslubiy qo'llamna). Urganch-2010
<p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abduhamidov A.U., Nasimov H.A., Nasimov U.M., Nasimov J.H., algebra va matematik analiz asoslari. II qism, "o'qituvchi" Toshkent, 2007. 2. Ахмедова Х.А., Батиров Р.Б. Олий математикада рекуррент формулялар усулни унинг кўлланилиши. Олий ўкув юрглариаро илмий ишлар тўплами, ТошГТУ, Тошкент, 2006. 3. Батиров Р., Абдулаев Б. Баъзи трансцендент тенгламаларни ечишда итерация усулининг кўлланилиши. Олий ўкув юрглариаро илмий ишлар тўплами, ТошГТУ, Тошкент, 2006. 4. Абдулаев Б., Батиров Р. Айннат ва тенгизликларни исбот килиши ва чекли йинидиларни хисоблашнинг баъзи усуллари. Олий ўкув юрглариаро илмий ишлар тўплами, ТошГТУ, Тошкент, 2006.

1. http://www.ziyonet.uz
2. http://www.geometri.info
3. http://www.eknigu.com/lib/mathematics/
4. http://www.eknigu.com/info/M_Mathematics/MC
5. http://www.rsl.ru/ -Российская государственная библиотека;
6. http://www.msu.ru/ - Московский государственный университет;
7. http://www.nlr.ru/ - Российская национальная библиотека;
8. Fan/modul uchun mas'ullar:
J.U. Xujamov - fizika-matematika fanlari nomzodi, dotsent T.G.Olimbayev - "Matematik tahsil" kafedrasi o'qituvchisi
9. Taqrizchi:
R. A. Sharipov – UrDU "Matematik tahsil" kafedrasi dotsenti